

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
роботи
Олександр ГОЛОВКО
“ _____ ” 2022р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Світова економіка

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) рівень вищої освіти _____

галузь знань _____ 29 Міжнародні відносини _____

спеціальність _____ 292 Міжнародні економічні відносини _____

освітні програми Міжнародні економічні відносини, Міжнародна логістика і митна справа

вид дисципліни _____ обов'язкова _____

факультет _____ Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу _____

2022/2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

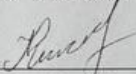
“30” серпня 2022 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Казакова Н. А., к.г.н., доцент, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;
Марченко І. С., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

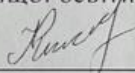
Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

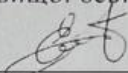

_____
(підпис) Надія КАЗАКОВА

Програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____
(підпис) Надія КАЗАКОВА

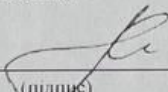
Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____
(підпис) Олена ХАНОВА

Програму погоджено науково-методичною комісією
факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії

_____
(підпис) Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Світова економіка” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напряму) 292 Міжнародні економічні відносини

освітні програми Міжнародні економічні відносини, Міжнародна логістика і митна справа

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

Надати студентам знання сучасної структури, розміщення та розвитку світової економіки.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів 6

1.4. Загальна кількість годин 180

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Лекції	
32 год.	18 год. (4 ауд. / 14 дист.)
Практичні, семінарські заняття	
практичні заняття – 16 год. семінарські заняття – 16 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
116 год.	162 год.
в т.ч. індивідуальні завдання	
курсова робота – 30 год.	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютнофінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності

функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційноаналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Світова економіка як цілісна територіальна соціально-економічна система

Тема 1. Процес формування світового господарства.

Поняття світового господарства. Процес його формування і етапи розвитку. Характеристика основних груп країн, що входять до світового господарства. Показники їх економічного потенціалу та рівня розвитку. Моделі світової економіки.

Тема 2. Функціональна структура світової економіки.

Структурні складові механізму світової економіки. ТНК, державні і інтеграційні об'єднання, міжнародні організації. Міжнародне регулювання світової економіки. Інституціональна основа регулювання у сфері міжнародної торгівлі і валютно-кредитних відносин. Велика сімка як інститут регулювання світової економіки. Світовий економічний порядок : зміст, структура, еволюція. Новий міжнародний економічний порядок.

Тема 3. Ресурсний потенціал світової економіки.

Поняття ресурсного потенціалу світової економіки. Структура ресурсного потенціалу. Сировинні ресурси та їх роль в розвитку світової економіки. Головні види сировинних ресурсів. Нерівномірність розміщення сировинних ресурсів. НТР і сировинні ресурси. Людський потенціал. Значення людських ресурсів в умовах сучасної НТР. Поняття людського капіталу. Особливості демографічної ситуації в різних регіонах.

Тема 4. Транснаціоналізація і глобальна трансформація світової економіки.

Поняття та сутність глобальної трансформації світового господарства. Взаємозалежність – головна риса процесу глобалізації. Глобалізація та регіоналізація. Глобальні виклики світової економіки. НТР і глобальна трансформація світової економіки. НТР і структурні зрушення в світовому господарстві. Глобальні проблеми сучасності. Основні прояви загострення екологічних та енергетичних глобальних проблем. Шляхи послаблення їх гостроти. Конкурентоспроможність країн. Критерії та оцінки конкурентоспроможності.

Розділ 2. Національні економіки різних типів країн світу.

Тема 1. Економіка розвинених країн світу.

Загальна характеристика країн, що входять до складу ОЕСР. Основні ознаки індустріально розвинених країн. Рівень економічного розвитку індустріальних країн Заходу. Економічне регулювання. Державна власність. Регулювання суспільних відносин. Сучасні пріоритети економічної політики. Основні напрямлення зовнішньоекономічної стратегії і політики промислово розвинених країн на початку ХХІ ст. Розвиток зовнішньоекономічних зв'язків України.

Тема 2. Країни, що розвиваються. Загальна характеристика економіки.

Поняття країн, що розвиваються. Типологія : основні ресурси, ознаки і групи країн, що розвиваються. Місце у всесвітньому господарстві, світовому промисловому і сільськогосподарському виробництві, товарообміні. Основні напрями, проблеми та суперечності економічного розвитку. Роль і співвідношення державного сектору економіки, ТНК і національного капіталу у системі відтворення. Іноземні інвестиції. Криза заборгованості. Особливості розвитку інтеграційних процесів. Імперативи внутрішніх соціально-економічних перетворень в країнах, що розвиваються, для подолання відсталості. Загальноекономічна характеристика країн Азії, Африки і Латинської Америки.

Тема 3. Нові індустріальні країни у всесвітньому господарстві.

Суть поняття НІК, їх класифікація, етапи розвитку та роль у світовій економіці. Структура і пріоритети науково-технічного та господарського розвитку. Передумови, закономірності і критерії зміни етапів НТР у контексті розвитку економік НІК. Державна і компаративна інвестиційна політика в НІК. НІК у міжнародному і регіональному поділі праці. Можливості розповсюдження моделей економічного розвитку НІК серед інших країн, що розвиваються.

Тема 4. Економіка перехідних суспільств.

Сутність і структура економічної системи. Загальна характеристика економіки, господарського механізму і науково-технічного потенціалу постсоціалістичних країн. Основні напрямки переходу до ринкової економіки. Сутність концептуальних змін в економічній політиці. Розвиток відносин власності. Демоніполізація економіки. Структура та інвестиційна політика: зміна пріоритетів. Економіка і господарські реформи: інертність проти динаміки.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с.р		л	п	лаб	ін д	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Світова економіка як цілісна територіальна соціально економічна система.												
Тема 1. Процес формування світового господарства.	22	4	4			14	22	4				18
Тема 2. Функціональна структура світової економіки.	22	4	4			14	18	4				14
Тема 3. Ресурсний потенціал світової	28	4	4			20	28	4				24

економіки.												
Тема 4. Транснаціоналізація і глобальна трансформація світової економіки.	16	4	4			8	19	1				18
Разом за розділом 1	88	16	16			56	87	13				74
Розділ 2. Національні економіки різних типів країн світу.												
Тема 1. Економіка розвинених країн світу.	14	4	4			6	13	1				12
Тема 2. Країни, що розвиваються. Загальна характеристика економіки.	14	4	4			6	15	1				14
Тема 3. Нові індустріальні країни у всесвітньому господарстві.	14	4	4			6	13	1				12
Тема 4. Економіка перехідних суспільств.	20	4	4			12	22	2				20
Разом за розділом 2	62	16	16			30	63	5				58
Індивідуальне завдання (курсова робота)	30					30	30					30
<i>Усього годин</i>	180	32	32			116	180	18				162

4. Темі семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Практичні заняття:	
1	Процес формування світового господарства.	2
2	Валовий та національний дохід країн у світовій економіці.	2
3	Функціональна структура світової економіки.	2
4	Ресурсний потенціал світової економіки.	2
5	Економіка розвинених країн світу.	2
6	Країни, що розвиваються. Загальна характеристика економіки.	2
7	Нові індустріальні країни у всесвітньому господарстві.	2
8	Економіка перехідних суспільств.	2
	Разом	16

Семінарські заняття:		
1	Забезпеченість факторами виробництва країн світу у розрізі соціально-економічних типів країн.	2
2	Протиріччя у розвитку світової економіки.	2
3	Глобальна трансформація світової економіки.	2
4	Процес транснаціоналізації світової економіки.	2
5	Соціально-економічна модель економічно розвинених країн світу.	2
6	Особливості найбільш перспективних країн, що розвиваються.	2
7	Економіка невеликих розвинених країн.	2
8	Напрями інтеграції перехідних країн в світову економіку.	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Підготовка доповіді на семінарському занятті за темою «Процес формування світового господарства». Робота з відповідною літературою. Підготовка та оформлення таблиці «Етапи еволюції світового господарства».	14	18
2	Виконання підготовчої роботи до семінарського заняття на задану тему «Забезпеченість факторами виробництва країн світу у розрізі соціально-економічних типів країн». Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу за темою «Функціональна структура світової економіки».	14	18
3	Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу «Ресурсний потенціал світової економіки». Поглиблення знань з даного питання самостійно за допомогою вивчення рекомендованих літературних джерел. Збір та обробка статистичної інформації для виконання індивідуальних завдань «Валовий та національний дохід країн у світовій економіці», «Вплив світової ціни фактора виробництва на рівень розвитку економіки».	20	24
4	Підготовка до письмового контролю знань студентів за в рамках теми «Транснаціоналізація і глобальна трансформація світової економіки» в формі есе на тему: «Позитивні і негативні напрями впливу глобалізації на розвинені / що, розвиваються економіки країн світу», опрацювання літератури за даною тематикою.	8	12
5	Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей за темою «Соціально-економічна модель економічно розвинених країн світу». Збір та обробка даних для виконання статистико-аналітичного завдання «Динаміка глобальної конкурентоспроможності розвинених країн в світовій економіці та факторів впливу на неї (на прикладі країни-члена ОЕСР)».	6	10
6	Підготовка до семінару за вивченою темою «Особливості економік найбільш перспективних країн що розвиваються». Опрацювання літературних джерел згідно неї. Збір та обробка даних для виконання статистико-аналітичного завдання	6	10

	«Динаміка глобальної конкурентоспроможності країн, що розвиваються в світовій економіці та факторів впливу на неї (на прикладі окремо взятої економіки світу)».		
7	Аналіз, синтез, порівняння закономірностей розвитку нових індустріальних країн у друкованих джерелах інформації, з метою підготовки відповідей на поставлені напередодні запитання в рамках теми.	6	10
8	Підготовка наукової доповіді за заданою темою: «Шляхи та бар'єри інтеграції економіки України до світової господарчої системи». Збір та опрацювання необхідної літератури та аналітичних даних. Систематизація вивченого матеріалу перед іспитом.	12	16
9	Виконання курсової роботи. Розробка плану курсової роботи. Збір аналітичних та статистичних даних. Обробка інформації та літератури. Формування здобутого матеріалу у єдину науково-дослідну роботу. Оформлення згідно з встановленими стандартами, що наведені у методичному посібнику «Світова економіка», щодо написання курсових робіт. Підготовка до захисту роботи.	30	44
	Разом	116	162

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальним навчально-дослідним завданням є підготовка курсової роботи (3 семестр).

Мета курсової роботи полягає в засвоєнні та розширенні студентами теоретичних знань, оволодінні навичками самостійного вивчення матеріалу з дисципліни «Світова економіка», вмінні узагальнювати вивчений матеріал і робити об'єктивні висновки.

Курсова кваліфікаційна робота повинна мати характер теоретичного та прикладного дослідження за обраною студентом темою та служити етапом його підготовки до майбутньої діяльності у визначеній сфері, першого кроку до написання дипломної роботи бакалавра.

Матеріали, що приводяться в роботі, повинні бути логічно взаємопов'язані, щоб кожен подальший розділ був логічним продовженням попереднього і витікав з приведених висновків. Формулювання повинні бути точними, зрозумілими, висловлені грамотно.

Курсова робота повинна мати певну логіку побудови, послідовність викладення матеріалу і завершеність дослідження.

Курсова робота складається з наступних частин:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;

– перший розділ має бути теоретичним і являти собою методологічну основу для дослідження конкретної тематики. У ньому формулюється проблематика дослідження, досліджуються всі точки зору, обґрунтовуються і розкриваються методи дослідження. У цьому розділі має бути показано, які існують теоретичні підходи до даної проблеми, визначені методи, найбільш прийнятні для її вирішення;

– другий розділ основної частини має бути більш конкретним, аналітичним, детально розкривати сутність теми роботи. У ньому досліджується сучасний стан питання, динаміка, вплив різноманітних чинників, проводиться аналіз існуючих проблем і їх практичне рішення. У цьому розділі бажано дати оцінку повноти розв'язання визначених завдань, достовірності одержаних результатів (характеристик, показників), їх порівняння з

аналогічними дослідженнями українських та зарубіжних авторів. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній темою роботи;

- висновки (заклучна частина);
- список використаних джерел (кількість джерел літератури має складати не менше 20 найменувань);
- додатки (за необхідністю).

Курсова робота має бути виконаною і оформленою з дотриманням усіх технічних вимог до наукових робіт. Текст роботи має бути набраний на комп'ютері через 1,5 міжрядкових інтервали на одному боці аркуша білого паперу формату А4. Шрифт – Times New Roman, 14 пт.

Текст розміщується на сторінці, яка обмежується полями: лівим – 20 мм, правим – 15 мм, верхнім – 20 мм, нижнім – 20 мм. Абзацний виступ має бути скрізь однаковий – 1,0 см.

Обсяг роботи – 25–30 сторінок.

Тематика робіт:

1. Антиглобалізм: сутність, форми, рушійні сили, перспективи.
2. Валютні кризи і валютні проблеми світової економіки.
3. Взаємозв'язок глобалізації та регіоналізації світової економіки: проблеми та перспективи.
4. Види та особливості діяльності транснаціональних корпорацій.
5. Вплив процесів іноземного інвестування на розвиток національної економіки (на прикладі України або іншої країни).
6. Глобальні проблеми світової економіки та шляхи їх вирішення.
7. Державне регулювання зовнішньої торгівлі України в сучасних умовах.
8. Державне регулювання міжнародної міграції робочої сили: світові тенденції та національні особливості.
9. Динаміка та структура сучасної міжнародної торгівлі.
10. Екологічні проблеми світу: суть, структура та напрямки (шляхи) подолання.
11. Економіка Євросоюзу: проблеми і протиріччя розвитку.
12. Економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили.
13. Європейський союз: сучасний стан та перспективи розвитку.
14. Закономірності й особливості розвитку світової економічної системи.
15. Зовнішньоторговельна політика Євросоюзу: проблеми та перспективи.
16. Зовнішньоторговельна політика України: проблеми та перспективи.
17. Індекс людського розвитку як індикатор рівня розвитку економіки країни.
18. Інноваційний розвиток як основа конкурентних переваг транснаціональних корпорацій.
19. Інтеграційні процеси в Центральній і Східній Європі.
20. Конкурентоспроможність країни: індикатори, фактори впливу та напрями підвищення.
21. Конкурентоспроможність України на світовому ринку.
22. Міжнародний валютний фонд та його роль у регулюванні міжнародних валютно-фінансових відносин.
23. Міжнародний консалтинг: суть, форми і фактори розвитку.
24. Міжнародний лізинг: суть, види, форми і фактори розвитку.
25. Міжнародний туризм: структура і роль у розвитку світової економічної системи.
26. Міжнародний франчайзинг: суть і фактори розвитку.

27. Міжнародні фінансові центри та інститути: сутність, види, функції, проблеми та перспективи функціонування.
28. Мотиви, масштаби й основні напрямки діяльності транснаціональних компаній.
29. Напрями підвищення конкурентоспроможності України на сучасному етапі.
30. Основні тенденції розвитку світового ринку науково-технічних ліцензій.
31. Основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів.
32. Основні тенденції розвитку світового ринку інжинірингових послуг.
33. Особливості діяльності фінансово-промислових груп: світовий досвід та Україна.
34. Особливості міжнародної зустрічної торгівлі.
35. Особливості міжнародної торгівлі послугами і динаміка її розвитку.
36. Особливості розвитку економік нових країн – учасниць ЄС в сучасних умовах.
37. Особливості розвитку економічних взаємозв'язків у Північній Америці.
38. Особливості розвитку латиноамериканських регіональних інтеграційних процесів.
39. Особливості розвитку сучасного міжнародного руху капіталів.
40. Особливості розвитку сучасного світового ринку трудових ресурсів.
41. Офшорні центри у системі міжнародного бізнесу.
42. Перспективи розширення ЄС та проблеми поглиблення інтеграції.
43. Платіжний баланс і методи його регулювання.
44. Політика лібералізації світової торгівлі та діяльність СОТ.
45. Проблема економічної нерівності у світовій економіці.
46. Проблеми і наслідки глобалізації світового господарства.
47. Проблеми і перспективи загальноєвропейської інтеграції.
48. Проблеми і перспективи розвитку світової економічної інтеграції.
49. Проблеми і протиріччя функціонування сучасного світового господарства.
50. Проблеми конкурентоспроможності українських товарів на світових ринках.
51. Проблеми регулювання міжнародних міграційних процесів.
52. Проблеми ціноутворення в міжнародній торгівлі.
53. Протекціонізм: суть і еволюція форм, користь і шкода.
54. Регулювання міжнародної торгівлі у межах СОТ: тенденції та протиріччя.
55. Роль багатонаціональних і міжрегіональних інститутів у розвитку загальносвітової економічної інтеграції.
56. Роль євро у міжнародній валютно-фінансовій системі.
57. Роль нетарифних засобів у регулюванні зовнішньої торгівлі України.
58. Роль ООН у розвитку світових інтеграційних процесів.
59. Роль посередництва в міжнародній торгівлі.
60. Роль прямих іноземних інвестицій в економічному зростанні України.
61. Роль та місце інвестицій у функціонуванні світової економіки.
62. Роль транснаціональних компаній в економіці країн, що розвиваються.
63. Світова зовнішня заборгованість та зовнішній борг України.
64. Світовий досвід лізингових операцій та можливості його використання в Україні.
65. Світовий ринок високих технологій та позиції України на ньому.
66. Специфіка розвитку інтеграційних процесів в Азії.
67. Стимулювання інноваційної активності: світовий досвід та Україна.
68. Страхові послуги на світовому ринку.
69. Сутність і особливості сучасного протекціонізму.

70. Сучасна міжнародна торгівля в системі світового господарства.
71. Сучасний стан та перспективи розвитку Північноамериканської зони вільної торгівлі (НАФТА).
72. Сучасні засоби державного стимулювання експорту: світова та українська практика.
73. Сучасні інструменти регулювання міжнародних торгових відносин.
74. Сучасні тенденції регіональних змін у міжнародній торгівлі та її роль в економічному розвитку.
75. Сучасні риси лізингових операцій на світовому ринку послуг.
76. США у світових інтеграційних процесах.
77. Тарифи і тарифні угоди в міжнародній торгівлі.
78. Тенденції в науково-технічній стратегії транснаціональних корпорацій.
79. Товарні біржі в міжнародній торгівлі та механізм їх функціонування.
80. Формування і розвиток світових товарних ринків.

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Світова економіка» застосовуються наступні методи контролю: усний та письмовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування, або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення балів, при отриманні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєнням тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння змістових розділів (проміжний контроль) – на практичних та семінарських підсумкових заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- виконання індивідуальних аналітичних робіт;
- виконання творчих завдань (підготовка і виступ з презентацією);
- виконання курсової роботи.

Поточний контроль є складовою системи організації навчального процесу. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь, практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого розділу дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40 (для студентів денної форми навчання). Час виконання – до 80 хвилин. Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання – 10 балів

Творче питання – 10 балів

Тести – 20 балів (10 тестових завдань x 2 бали)

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь).

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в

дистанційному курсі «Світова економіка», режим доступу:
<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1485>.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Індивідуальне завдання	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1				Розділ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Курсова робота			
30								30	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

За результатами семестру студентом може бути отримано 30 балів. З них:

Активна участь в роботі на семінарах – до 5 балів.

Підготовка і виступ з доповіддю на семінарському занятті – до 10 балів.

Виконання статистико-аналітичного завдання на практичному занятті – до 15 балів: з оцінкою «відмінно» – 15 балів, з оцінкою «добре» – 12 балів; з оцінкою «задовільно» – 7 балів.

За результатами захисту курсової роботи студентом може бути отримано 30 балів.

Критерії оцінювання підготовки та захисту курсової роботи

Критерії оцінювання	Бали
<ol style="list-style-type: none"> 1. Студент показав глибокі теоретичні знання дисципліни. 2. Оволодів певними навичками дослідної роботи : збір даних, аналіз, творче осмислення, формулювання висновків. 3. Дає свої рекомендації і пропозиції з предмету дослідження. 4. Виконав роботу грамотно літературною мовою. 5. Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін. 6. На захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, чітко і впевнено відповідав на запитання членів комісії. 	25-30
<ol style="list-style-type: none"> 1. Студент показав досить високі теоретичні знання дисципліни. 2. Оволодів певними навичками дослідної роботи : збір даних, аналіз, творче осмислення, формулювання висновків, але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури. 3. Дає свої рекомендації і пропозиції з предмету дослідження, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування. 4. Виконав роботу грамотно літературною мовою, але припустився нечисленних граматичних та стилістичних помилок. 5. Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін. 	20-24

6. На захисті продемонстрував добрі знання з теми дослідження, відповідав на запитання членів комісії.	
1. Студент показав достатні теоретичні знання з дисципліни. 2. В основному оволодів певними навичками дослідної роботи: збір даних, аналіз, творче осмислення, формулювання висновків, однак допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу; мають місце окремі фактичні помилки і неточності. 3. Не може сформулювати пропозиції і рекомендації з предмету дослідження або обґрунтувати їх. 4. Припускається помилок в оформленні роботи та її науково-довідкового апараті. 5. Допускає чисельні граматичні та стилістичні помилки. 6. На захисті продемонстрував задовільні знання з теми дослідження, але не зумів впевнено й чітко відповісти на запитання членів комісії.	11-20
Під час захисту студент проявив повне незнання досліджуваної проблематики, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання, що свідчать про несамотійне виконання курсової роботи.	1-10

Умовою допуску студента до екзаменаційної роботи вважається наявність 15 балів, накопичених протягом навчального семестру, а також успішно захищена курсова робота у визначений термін.

За результатами екзаменаційної роботи студентом може бути отримано 40 балів. З них:

Виконання тестового завдання – 20 балів (10 тестових завдань по 2 бали).

Розгорнута відповідь на відкриті теоретичні питання – 20 балів (2 відкритих питання по 10 балів).

Оцінювання за 4-бальною системою за національною шкалою:

Оцінку «відмінно» ставлять, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладанням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент засвоює системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «добре». Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка «задовільно». Теоретичні питання розкриті не повністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка «незадовільно». Теоретичні питання не розкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Світова економіка: підручник / за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 268 с.
2. Голіков А. П. Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2006. 144 с.
3. Економіка зарубіжних країн: навч. посібник / Голіков А. П., Дейнека О. Г., Позднякова Л. О., Черномаз П. О. К. : Центр учбової літератури, 2008. 464 с.
4. Голіков А. П., Довгаль О. А. Міжнародні економічні відносини: підручник. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 464 с.
5. Економіка зарубіжних країн : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, Л. І. Чернобай, А. О. Босак, М. В. Кізлюк; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2010. 408 с.
6. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / Козик В. В., Панкова Л. А., Даниленко Н. Б. К. : Знання, 2008. 406 с.
7. Лук'яненко Д. Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: монографія. К. : КНЕУ, 2005. 204 с.
8. Килин О. В. Світова економіка : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2014. 335 с.
9. Світова економіка : підручник для студ. екон. спец. ВНЗ / А. С. Філіпенко [та ін.]; голов. ред. С. В. Головка. К. : Либідь, 2007. 638 с.
10. Філіпенко А. С. Міжнародні економічні відносини: теорія : підруч. для студ. економ. спец. вищ. навч. закл. К. : Либідь, 2008. 408 с.

Допоміжна література

1. Козик В. В., Панкова Л. А., Даниленко Н. Б. Економічні відносини : навч. посіб. К. : Знання, 2008. 406 с.
2. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Є. І. Войнова [та ін.]; за ред. проф. С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса : ОНУ, 2015. 304 с.
3. Світова економіка і міжнародні відносини: понятійно-термінол. слов. / Н. І. Галан [та ін.]; за ред. І. Л. Сазонця; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. Донецьк : Юго-Восток, 2010. 557 с.
4. Трансформація міжнародних економічних відносин в епоху глобалізації : колект. моногр. / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 316 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Eurostat [Електронний ресурс]. – URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/>
2. The World Bank [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.worldbank.org/>
3. UNCTAD statistics [Електронний ресурс]. – URL: <http://unctadstat.unctad.org/>
4. World Economic Forum [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.weforum.org/>
5. World Trade Organization. Report by the Secretariat [Електронний ресурс]. – URL: http://www.wto.org/english/tratop_e/tpr_e/s211-00_e.doc

6. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.rada.gov.ua/>
7. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1485>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 40% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Світова економіка», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1485>.